

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Α΄) ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Α΄ ΚΑΙ Β΄)

ΠΕΜΠΤΗ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2017

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΚΑΡΑΝΑΣΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

ΘΕΜΑ Α

A1.

α. **ΣΩΣΤΟ** β. **ΛΑΘΟΣ** γ. **ΛΑΘΟΣ** δ. **ΣΩΣΤΟ**

A5. ΣΩΣΤΟ

A2.

1. **γ)** 2. **β)**

ΘΕΜΑ Β

B1. Σελ 169,170 (Ανεργία τριβής, Διαρθρωτική ανεργία, Συνέπειες της ανεργίας)

ΟΜΑΔΑ Γ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ
A	0	500
B	100	300
Γ	150	150
Δ	180	0

Γ1.

Σχεδιάζουμε την Κ.Π.Δ με τους δύο άξονες (χ,ψ) Η καμπύλη που θα προκύψει θα είναι κοίλη ως προς την αρχή των αξόνων.

Γ2.

Κ.Ε χ σε μονάδες ψ (ΑΒ)=200/100=2

Κ.Ε χ σε μονάδες ψ (ΒΓ)=150/150=3

Κ.Ε χ σε μονάδες ψ (ΓΔ)= 150/30=5

Το κόστος ευκαιρίας του χ σε μονάδες ψ είναι αυξανόμενο γιατί για την παραγωγή του Χ αποσπώνται συντελεστές όλο και λιγότερο κατάλληλοι για την παραγωγή του Χ

Με βάση τα παραπάνω προκύπτει ο πίνακας συμπληρωμένος:

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕ _χ (σε μονάδες ψ)
Α	0	500	
			2
Β	100	300	
			3
Γ	150	150	
			5
Δ	180	0	

Γ3.

Ως προς τον συνδυασμό Κ (Χ = 80, Ψ = 400) έχουμε τα εξής: Καταρχήν βρίσκεται ανάμεσα στο συνδυασμό ΑΒ. Έστω ότι η οικονομία παράγει 80 μονάδες από το αγαθό Χ. Επομένως με τη βοήθεια του Κ.Ε. θα ερευνήσουμε πόσες μονάδες Ψ μπορεί να παράγει ταυτόχρονα (έστω κ η άγνωστη ποσότητα του Ψ). Συνεπώς:

$$ΚΕ_{χ}(ΑΒ)=2 \Rightarrow 2=κ-300/(100-80) \Leftrightarrow 40=κ-300 \Leftrightarrow κ=340$$

Συνεπώς ο συνδυασμός Κ χαρακτηρίζεται ως **ανέφικτος** αφού για Χ=80 η μέγιστη ποσότητα Ψ που μπορεί να παράγει ταυτόχρονα η οικονομία είναι 340.

Ως προς τον συνδυασμό Λ (Χ = 160, Ψ = 50) λειτουργούμε με ανάλογο τρόπο. Δηλαδή: Ο Λ βρίσκεται ανάμεσα στο συνδυασμό ΓΔ. Έστω ότι η οικονομία παράγει 160 μονάδες από το αγαθό Χ. Επομένως με τη βοήθεια του Κ.Ε. θα ερευνήσουμε πόσες μονάδες Ψ μπορεί να παράγει ταυτόχρονα (έστω θ η άγνωστη ποσότητα του Ψ). Συνεπώς:

$$ΚΕ_{χ}(ΓΔ)=5 \Rightarrow 5=150-θ/(160-150) \Leftrightarrow 50=150-θ \Leftrightarrow θ=100$$

Συνεπώς ο συνδυασμός Λ χαρακτηρίζεται ως **εφικτός** αφού για $X=160$ η μέγιστη ποσότητα Ψ που μπορεί να παράγει ταυτόχρονα η οικονομία είναι 100.

Γ4.

Οι 180 πρώτες μονάδες του Ψ βρίσκονται ανάμεσα στον συνδυασμό ΒΓ. Συνεπώς θα πρέπει αρχικά να βρούμε πόσες μονάδες χ παράγονται ταυτόχρονα, με τη βοήθεια του ΚΕχ στον παραπάνω συνδυασμό. Έστω ότι η οικονομία παράγει 180 μονάδες από το αγαθό Ψ . Επομένως με τη βοήθεια του Κ.Ε. θα ερευνήσουμε πόσες μονάδες X μπορεί να παράγει ταυτόχρονα (έστω μ η άγνωστη ποσότητα του χ). Άρα: $ΚΕχ (ΒΓ)=3 \Leftrightarrow 3=(180-150)/150-\mu \Leftrightarrow 450-3\mu=30 \Leftrightarrow 420=3\mu \Leftrightarrow \mu=140$. Επομένως όταν παράγονται 180 μονάδες Ψ παράγονται ταυτόχρονα 140 μονάδες X . Άρα για να παραχθούν οι πρώτες 180 μονάδες του Ψ θυσιάζονται 40 μονάδες X (σημείο Δ $180-140=40$).

ΟΜΑΔΑ Δ

Δ1.

Με βάση την κλίμακα της άσκησης ο πολίτης Α για τα πρώτα 10.000 euro δεν θα πληρώσει φόρο. Τα υπόλοιπα 40.000 euro μοιράζονται πάντα βάση της κλίμακας ως εξής:

- Για τα επόμενα 10.000 euro έχουμε φορολογικό συντελεστή 10% Άρα φόρος 1.000 euro.
- Για τα υπόλοιπα 20.000 euro έχουμε φορολογικό συντελεστή 20% Άρα φόρος 4.000 euro.
- Για τα τελευταία 10.000 euro (μέχρι τα 50.000) έχουμε φορολογικό συντελεστή 30%. Άρα φόρος 3.000 euro.

Συνεπώς ο συνολικός φόρος που θα πληρώσει ο πολίτης Α είναι **8.000** euro.

Δ2.

Ο πολίτης Β εφόσον κατέβαλλε φόρο 2.000 euro το φορολογητέο εισόδημα του είναι 25.000 euro. Συγκεκριμένα: Για τα πρώτα 20.000 euro φορολογείται με 1.000 euro (10.000 αφορολόγητο + 10.000 με φορολογικό συντελεστή 10%).

Έστω τώρα ως x το υπόλοιπο εισόδημα που φορολογείται με 20% και ισούται από τα δεδομένα της άσκησης με 1.000 euro. Επομένως $x-20\%=1.000 \Rightarrow x=5.000$ euro

Αν προσθέσουμε και τα πρώτα 20.000 euro (αφορολόγητα και μη) τότε καταλήγουμε ότι το εισόδημα του Β είναι **25.000** euro.

Δ3.

Πολίτης Α

$$\text{Ποσοστό φόρου δαπάνης στο εισόδημα} = \frac{\text{Φόρος Δαπάνης}}{\text{Φορολογητέο Εισόδημα}} \cdot 100 = \frac{1200}{50.000} \cdot 100 = \mathbf{2,4\%}$$

Πολίτης Β

$$\text{Ποσοστό φόρου δαπάνης στο εισόδημα} = \frac{\text{Φόρος Δαπάνης}}{\text{Φορολογητέο Εισόδημα}} \cdot 100 = \frac{1200}{25.000} \cdot 100 = \mathbf{4,8\%}$$

Παρατηρούμε ότι για τον πολίτη Α με εισόδημά 50.000 ευρώ, ο φόρος δαπάνης είναι το 2,4% του εισοδήματός του ενώ για τον πολίτη Β με εισόδημα 25.000 ευρώ, ο φόρος δαπάνης είναι το 4,8% του εισοδήματός του. Εύκολα διακρίνουμε ότι η αναλογία του φόρου μειώνεται, καθώς αυξάνεται το εισόδημα. Άρα ο συνολικός φόρος αποτελεί **φθίνουσα αναλογία του εισοδήματος** και εύλογα ο φόρος δαπάνης χαρακτηρίζεται ως **κοινωνικά άδικος**.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

Τα φετινά θέματα χαρακτηρίζονται ως απαιτητικά και για υποψηφίους-ες, οι οποίοι-ες θα έπρεπε να έχουν προετοιμαστεί στη διάρκεια της χρονιάς σε κάθε λεπτομέρεια της ύλης, ειδικότερα δε στο επίπεδο της θεωρίας (Θέμα Α' Σωστό/Λάθος)

Στο επίπεδο των ασκήσεων εκτιμάται ότι το Γ' Θέμα στο σύνολό του, ήταν αναμενόμενο με χαμηλό συντελεστή δυσκολίας, σε αντίθεση με το Δ3 υποερώτημα το οποίο απαιτούσε βαθιά κατανόηση της αναλογικότητας του φόρου προκειμένου να καταλήξουν οι διαγωνιζόμενοι-ες σε ασφαλές συμπέρασμα.

Σε κάθε περίπτωση το σύνολο των σημερινών θεμάτων σε κάθε λεπτομέρεια, (θεωρία και ασκήσεις) είχε αναλυθεί διεξοδικά στους μαθητές-τριες μας και μέσω των παραδόσεων αλλά και μέσω των διαγωνισμάτων προσομοίωσης. Ευχόμαστε καλά αποτελέσματα σε όλα τα παιδιά που διαγωνίζονται αλλά και στις οικογένειες τους.

Θανάσης Καρανάσος